

Dosarul nr. 3r-108/2022
2-18106453-01-3r-13042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloiie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Procom Auto” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva încheierii din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La 30 iunie 2020, S.R.L. „Procom Auto” a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru cu privire la anularea deciziei nr.319/92A din 17 ianuarie 2020 și nr.115 din 21 mai 2020.

Prin hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de S.R.L. „Procom Auto” a fost respinsă.

La 23 iunie 2021, S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea acțiunii.

Prin încheierea din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de către S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 23 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs cu casarea încheierii contestate și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, avocatul Andrian Fetcu, care acționează în interesele apelantei S.R.L. „Procom Auto” a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel.

La fel, cu referire la netemeinicia încheierii contestate, avocatul Andrian Fetcu, care acționează în interesele apelantei S.R.L. „Procom Auto” a susținut că la 23 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, iar motivarea apelului urma să o prezinte după notificarea hotărârii motivate, pe care nu a recepționat-o.

De asemenea, recurentul a invocat că semnătura din avizul de recepție, la care a făcut referire instanța de apel în încheierea contestată, nu-i aparține.

Conform art.241 alin.(1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art.242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 19 ianuarie 2022 (f.d.75/76), fiind notificată avocatului Andrian Fetcu, care acționează în interesele apelantei S.R.L. „Procom Auto”, prin intermediul oficiului poștal la 10 februarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.81)

La 23 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, a depus recurs împotriva încheierii din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.87)

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la art.242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

Prin prisma art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

La 13 aprilie 2021, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil Curtea Supremă de Justiție a expediat prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimaților Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru, copia recursului depus de S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, notificată acestora la 11 februarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizele poștale de recepție anexate la materialele dosarului (f.d.91, 92), însă părțile respective nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de S.R.L.

„Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

Conform art. 243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care în temeiul art.236 alin.(2), lit.e) din Codul administrativ, a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din cauza că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.232 alin.(1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Iar, potrivit alin.(2) al art.232 din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În același timp, conform art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Potrivit art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Dispozițiile art.97 alin.(1) și (3) din Codul administrativ, reglementează că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, pornind de la prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Actele cauzei denotă că, la data de 25 iunie 2020, S.R.L. „Procom Auto”, a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Andrian Fetcu, fapt confirmat prin mandatul seria MA nr. 1522825, anexat la actele cauzei. (f.d. 2)

Prin hotărârea 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de S.R.L. „Procom Auto” a fost respinsă. (f.d. 55, 59-62)

Potrivit extrasului din poșta electronică de expediere a actului judecătoresc din 23 iunie 2021, ora 17:24, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a remis la adresa electronică a avocatului Andrian Fetcu, care acționează în interesele S.R.L. „Procom Auto”, copia dispozitivului hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. (f.d. 57)

La 23 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea S.R.L. „Procom Auto” să fie admisă integral. (f.d. 58/A)

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.18792, 18793 din 15 octombrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a remis, prin intermediul oficiului poștal, la adresa avocatului Andrian Fetcu, care acționează în interesele S.R.L. „Procom Auto” și anume: or. Ungheni, str. Crestiuc nr.6A, copia hotărârii motivate din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.69), iar potrivit avizului poștal de recepție nr.DS8005663154AS, anexat la actele cauzei, la 10 noiembrie 2021, avocatul Andrian Fetcu, care acționează în interesele S.R.L. „Procom Auto”, a recepționat hotărârea integrală a primei instanțe. (f.d.64)

Totodată, potrivit informației publicate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei”, la compartimentul „Servicii on-line, Track&Trace”, corespondența destinată avocatului Andrian Fetcu i-a fost livrată la 10 noiembrie 2021.

Astfel, termenul de prezentare a cererii de apel motivată împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă de la data de 11 noiembrie 2021 și a expirat la data de 10 decembrie 2021, inclusiv.

Adresa de corespondență nominalizată supra este indicată în mandatul avocatului, în cererea de apel nemotivată, precum și în cererea de recurs a avocatului Andrian Fetcu, care acționează în interesele recurente S.R.L. „Procom Auto”, fapt care atestă că acesta și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul oficiului poștal.

Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui.

Ca urmare, prin încheierea din 19 ianuarie 2022, Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din cauza că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Conform art.236 alin.(1) și alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de declarare în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ a cererii de apel depusă de S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu ca inadmisibilă, deoarece ultimul nu s-a conformat prevederilor legale imperative și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ. Or, după cum s-a menționat supra, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată avocatului Andrian Fetcu, care acționează în interesele recurente S.R.L. „Procom Auto”, încă la data de 10 noiembrie 2021, însă apelanta până la expirarea termenului-limită (10 decembrie 2021 inclusiv), nu a prezentat Curții de Apel Chișinău apelul motivat, fapt ce a generat în consecință declararea acestuia inadmisibil în conformitate cu art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ.

La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art.232 din Codul administrativ, este

considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al avocatului Andrian Fetcu, care acționează în interesele recurente S.R.L. „Procom Auto”, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

În condițiile create, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil. Or, este cert că avocatul Andrian Fetcu, care acționează în interesele recurente S.R.L. „Procom Auto”, recepționând la 10 noiembrie 2021 hotărârea motivată a primei instanțe nu s-a conformat prevederilor legale și nu a prezentat apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Nu pot fi reținute argumentele avocatului Andrian Fetcu, care acționează în interesele recurente S.R.L. „Procom Auto” invocate în cererea de recurs precum că motivarea apelului urma să o prezinte după notificarea hotărârii motivate, pe care nu a recepționat-o, precum și că semnătura din avizul de recepție, la care a făcut referire instanța de apel în încheierea contestată, nu-i aparține, deoarece vin în contradicție cu cele menționate supra și materialele dosarului, din care cert se constată că recurentul a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe pe adresa indicată de ultimul, încă la data de 10 noiembrie 2021, iar alte date care să demonstreze contrariul, la actele cauzei nu se atestă.

Prin urmare, culpa neîndeplinirii actului de procedură în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, îi revine exclusiv avocatului Andrian Fetcu, care acționează în interesele recurente S.R.L. „Procom Auto”, care nu a efectuat nicio acțiune procesuală, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în termenul legal, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

La acest capitol, se menționează că în conformitate cu dispozițiile art. 65 alin. (1) din Codul administrativ, culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Pe cale de consecință, se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de S.R.L. „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO. În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane

dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Procom Auto”, reprezentată de avocatul Andrian Fetcu.

Se menține încheierea din 19 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Procom Auto” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru